

Urząd Transportu Kolejowego

https://utk.gov.pl/pl/pasazerowie/aktualnosci/11438,UTK-przypomina-zaswiadczenie-z-uczelni-nie-zastepuje-legitymacji.html
18.05.2024, 21:55

Strona znajduje się w archiwum.

UTK przypomina: zaświadczenie z uczelni nie zastępuje legitymacji

Wiele osób, które nie otrzymały na czas lub nie przedłużyły ważności legitymacji szkolnej/studenckiej, decyduje się podróżować koleją na zaświadczeniach z instytucji, w których pobierają naukę. Przejazdy takie kończą się wystawieniem w pociągu wezwania do zapłaty z opłatą dodatkową (karą) ustaloną na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 2005 r. UTK wyjaśnia, dlaczego tak jest i co robić w przypadku jej nałożenia.

Zgodnie z § 9 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. Nr 179, poz. 1495 z późn. zm.), dokumentem poświadczającym uprawnienie do korzystania z ulgi szkolnej i studenckiej jest wyłącznie legitymacja szkolna/studencka.

Powyższy akt prawny wskazuje jakie dokumenty należy okazać w pociągu podczas przejazdu na podstawie wszystkich rodzajów ulg ustawowych. Wytyczne te przewoźnicy kolejowi publikują na swoich stronach internetowych w formie „tabel uprawnień do ulgowych przejazdów”, które stanowią również – w zależności od spółki – część Cennika lub Taryfy przewozowej. Przed rozpoczęciem podróży, warto zapoznać się z obowiązującymi regulacjami. Informacji na ten temat udzielają również kasjerzy.

Czym jest ulga ustawowa

Ulga ustawowa oznacza w praktyce, że różnica pomiędzy ceną biletu ulgowego a normalnego jest pokrywana ze środków budżetu państwa, dlatego też podczas kontroli biletów przewoźnik nie może honorować innych dokumentów potwierdzających uprawnienie do zniżki niż

wymienione w ww. rozporządzeniu. Takie działanie oznaczałoby łamanie prawa i narażałoby budżet państwa na straty.

Warto pamiętać, że szkoła/uczelnia ma prawo wydawać zaświadczenia, że dana osoba pobiera w niej naukę, ale dokumenty takie nie są potwierdzeniem prawa do ulgowych przejazdów koleją. Podobnie potwierdzeniem prawa do zniżki nie jest również zaświadczenie z policji o utracie takich dokumentów. Na podstawie wymienionych wyżej zaświadczeń nie można więc odbywać przejazdu wg ulgi ustawowej.

Okazanie w pociągu biletu ulgowego bez legitymacji szkolnej/studenckiej lub nieważnej legitymacji (tzn. bez stempla/naklejki przedłużających ich ważność), a także – zamiast lub obok nieważnej legitymacji - zaświadczenia z instytucji pobierania nauki, oznacza w praktyce, że podróżny odbywa przejazd bez dokumentu uprawniającego do ulgowych przejazdów i traktowany jest jak osoba bez ważnego biletu. Konduktor/kontroler wystawia w takim przypadku bilet na przejazd wg normalnej taryfy wraz z opłatą dodatkową określoną w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej (Dz.U. z 2005 r. nr 14, poz. 117). Opłata ta pełni de facto funkcję karną.

Wymienione rozporządzenie stanowi, że wysokość opłaty dodatkowej w przypadku przejazdu bez ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu ustala się jako 40-krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego normalnego stosowaną przez danego przewoźnika. Konkretną wysokość tej opłaty w polskich złotych przewoźnicy podają w swoich cennikach.

Karę możesz obniżyć

Szansę na uniknięcie wysokiej płatności daje jednak pasażerom art. 33a ust. 4 ustawy Prawo przewozowe, który stanowi, że pobrana należność za przewóz i opłata dodatkowa - po uiszczeniu opłaty manipulacyjnej odpowiadającej kosztom poniesionym przez przewoźnika - podlega umorzeniu. Dzieje się tak w przypadku udokumentowania przez podróżnego, nie później niż w terminie 7 dni od dnia przewozu, uprawnień do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu (zazwyczaj będzie to odpowiednio uwierzytelniona kopia legitymacji). Opłata manipulacyjna stanowi kwotę nie wyższą niż 10% pełnej opłaty dodatkowej ustalonej na podstawie podanego wyżej rozporządzenia. W praktyce wynosi do 20 złotych.

Niektórzy przewoźnicy (np. PKP Intercity, Przewozy Regionalne) dopuszczają także wystawienie w pociągu dopłaty do biletu normalnego z adnotacją, że podróżny oświadczył, iż posiada uprawnienie do ulgi ustawowej, ale nie okazał w pociągu odpowiedniego dokumentu. W takim przypadku zwrot tej opłaty możliwy jest na drodze reklamacyjnej (termin odwołania - 7 dni), z

potrąceniem opłaty manipulacyjnej. Również i w tym przypadku należy udokumentować przewoźnikowi posiadanie legitymacji.

Procedury dotyczące złożenia takiego odwołania (składanego zawsze do przewoźnika) zamieszczone są w regulaminach przewozowych spółek kolejowych. Przed sporządzeniem pisma, warto zapoznać się z określonymi w nich wymogami formalnymi.

Podstawa prawna:

Ustawa o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego z dnia 20 czerwca 1992 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 1138),

Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. – Prawo przewozowe (Dz.U. z 2012 r. poz. 1529),

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. z 2002 r. nr 179, poz. 1495 z późn. zm.),

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej (Dz.U. z 2005 r. nr 14, poz. 117).